Nota van toelichting

Kerkrade, 24 april 2026

Nummer: 26TI027

Behorend bij ontwerpbesluit nummer: 26rb034

Gezamenlijke Commissie: 9 juni 2026

Aangeboden door: College van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder J. Paas

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2027, meerjarenraming 2028-2030 en begrotingswijziging 2026 van GR Omnibuzz.

Beslispunten

1. een positieve zienswijze af te geven op de ontwerpbegroting 2027, de meerjarenraming 2028–2030 en de begrotingswijziging 2026 aan het dagelijks bestuur van Omnibuzz.
2. kennis te nemen van de jaarrekening en het jaarverslag 2025;
3. kennis te nemen van het dashboard ontwerpbegroting Omnibuzz 2027.

Samenvatting

Gemeente Kerkrade neemt deel aan verschillende gemeenschappelijke regelingen. Dit zijn publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden. Deze regelingen zijn wettelijk verplicht om hun ontwerpbegroting naar de deelnemende gemeenteraden te sturen. De raden krijgen vervolgens de mogelijkheid om een zienswijze op deze begroting te geven.

Deze nota ondersteunt de kaderstellende rol van de raad. Het doel is om uw raad in staat te stellen een weloverwogen zienswijze te formuleren op de begroting van Omnibuzz.

Aanleiding

Voor de uitvoering van gemeentelijke taken kan een gemeente kiezen voor een publiekrechtelijke samenwerking. Daarbij wordt een zelfstandige organisatie opgericht die taken uitvoert voor meerdere gemeenten. Dit gebeurt op basis van een *gemeenschappelijke regeling*. Zo'n organisatie noemen we een GR (gemeenschappelijke regeling) of Verbonden Partij.

Wanneer bevoegdheden aan een GR worden overgedragen, komt het gemeentebestuur meer op afstand te staan en heeft het minder directe invloed dan bij taken die de gemeente zelf uitvoert.

Om toch grip te houden op de GR'en, maakt de gemeenteraad gebruik van de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus). De raad moet inzicht hebben in de financiën van de Verbonden Partij om hierop toezicht te kunnen houden. De Verbonden Partij is verplicht om:

- Uiterlijk 30 april de kadernota voor het komende jaar ter kennisname aan de raad te sturen. Deze nota beschrijft de beleidsmatige en financiële uitgangspunten.

- Uiterlijk 30 april de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te sturen, gevolgd door de definitieve jaarrekening uiterlijk 15 juli. Deze jaarrekening laat zien wat er het voorgaande jaar beleidsmatig en financieel is gebeurd. Ten aanzien hiervan kan de raad geen zienswijze indienen.

- Uiterlijk 12 weken voordat de ontwerpbegroting aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt aangeboden deze toe te sturen aan de gemeenteraden. De raad mag hierop een zienswijze indienen en zo wensen of bedenkingen meegeven. De gemeenteraad kan de begroting echter niet goedkeuren of tegenhouden.

De begroting is voor de gemeenteraad een belangrijk middel om kaders te stellen. Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen moet de ontwerpbegroting minimaal 12 weken voordat het Algemeen Bestuur (AB) de begroting behandelt, aan de raden worden toegestuurd. In deze periode kunnen de raden hun zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB moet vóór de besluitvorming door het AB schriftelijk en gemotiveerd reageren op alle ingediende zienswijzen. Vervolgens stelt het AB de begroting vast. Binnen twee weken na vaststelling, maar uiterlijk 15 september, moet de begroting worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten. De uitvoering van de activiteiten ligt volledig bij de Verbonden Partij; hierop kan geen zienswijze worden ingediend.

In deze toelichting ligt de begroting van Omnibuzz voor. Eerst worden de strategische ontwikkelingen beschreven die van invloed zijn op de uitvoering van de kerntaken. Daarna volgen de beleidsaanpassingen en nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen voor de begroting. Dit betreft onder meer de effecten van CAO-wijzigingen, indexeringen en beleid dat al is vastgesteld. Tot slot wordt ingegaan op het totaalbeeld van de meerjarenraming 2028–2030, jaarschijf 2027, het totale begrotingsbedrag van de GR en de gevolgen hiervan voor onze gemeente.

Daarnaast wordt de raad in de gelegenheid gesteld om een gemotiveerde zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2030 van Omnibuzz. Deze zienswijze wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur, zodat deze kan worden meegenomen in de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de GR Omnibuzz op 1 juli 2026**.**

Historie

GR'en sturen ieder jaar hun ontwerpbegroting en meerjarenraming naar de deelnemende gemeenten. De meest recente behandeling van de ontwerpbegrotingen en meerjarenramingen van de GR'en heeft plaatsgevonden in 2025:

1. Gezamenlijke commissie 12 juni 2025, behandeling ontwerpbegrotingen 2026 (Agenda Kerkrade - Gezamenlijke commissies donderdag 12 juni 2025 19:00 - 19:30 - iBabs Publieksportaal);

2. Raadsvergadering 2 juli 2025, afgeven GR-zienswijzen ontwerpbegroting 2026 (Agenda Kerkrade - Gemeenteraad woensdag 2 juli 2025 19:00 - 22:00 - iBabs Publieksportaal).

Voorstel

De kerntaken van Omnibuzz

Omnibuzz zorgt dat klanten, ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben, optimaal kunnen reizen en kunnen blijven deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Ze werken voortdurend aan kwaliteitsverbeteringen en beheersbaarheid van vervoer.

Omnibuzz vervoert klanten met een Wmo-indicatie. Omnibuzz zorgt voor het vervoer, de vervoerspas, het goed functioneren van de taxipoints en de afhandeling van eventuele klachten. Daarnaast controleren ze de uitvoering van het vervoer voor 30 gemeenten in Limburg.

De strategische ontwikkelingen

Drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn.

Pijler 1 - Kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren

Pijler 2 - Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

Pijler 3 - Omnibuzz als slimme organisatie

Kanttekening

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Daardoor moet ook de gemeente Kerkrade zoeken naar noodzakelijke bezuinigingen.

In de zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 en 2026 is de gemeenschappelijke regelingen al gevraagd om – als verlengd lokaal bestuur – hun verantwoordelijkheid te nemen binnen deze krappe financiële kaders.

Ook in de huidige zienswijzenbrieven over de begrotingen 2027 van alle gemeenschappelijke regelingen is een uniforme passage opgenomen. Hierin wordt opnieuw gevraagd om noodzakelijke bezuinigingen door te voeren, zowel in de bedrijfsvoering als, waar nodig, in de kerntaken van de organisatie.

Momenteel lopen 2 trajecten.

1. De contracten met de vervoerders loopt per 01-01-2028 af. Daarvoor is Omnibuzz gestart met een aanbestedingstraject. Eind 2026 vindt de gunning plaats, zodat de implementatie per 01-01-2028 kan plaatsvinden.

2. Daarnaast loopt een traject voor de afrekensystematiek voor klanten in kilometers. Op dit moment gebeurt dat op basis van zones. Deze systematiek zal in ingaan per 01-01-2028.

Het is onvoorspelbaar wat beide trajecten zullen doen in de begrotingen.

Financiën

Gemeenten krijgen de komende jaren landelijk te maken met een korting op het gemeentefonds. Met name voor de periode na 2027 zijn de vooruitzichten nog onzeker. Daardoor staat ook de gemeente Kerkrade voor een grote financiële opgave.

Het ravijnjaar is opgeschoven van 2026 naar 2028. In samenspraak met uw raad is reeds een aantal maatregelen genomen om de meerjarige begrotingstekorten vanaf 2028 deels terug te dringen tot meer behapbare proporties. Dit in de veronderstelling dat het Rijk gemeenten toch nog tegemoet zal (moeten) komen gelet op de maatschappelijke effecten van verdere gemeentelijke bezuinigingen.

De komende periode blijft echter financieel onzeker en er blijft sprake van steeds nieuwe ontwikkelingen, zowel internationaal, nationaal als lokaal die elk hun impact kunnen hebben. Het valt niet uit te sluiten dat er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de meerjarenbegroting volledig sluitend te krijgen.

Begrotingen

In het eerste deel wordt een toelichting gegeven op de begrotingen van de gehele GR en in het laatste gedeelte wordt de impact op de gemeentelijke begroting toegelicht.

Er is een onderverdeling gemaakt in directe vervoerskosten, WMO indirecte vervoerskosten en overheadkosten.

Begrotingswijziging 2026
In de begrotingswijziging 2026-1 (t.o.v. de oorspronkelijke begroting 2026) zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot de begroting 2026 verwerkt. Dit betreft zowel voortschrijdend inzicht met betrekking tot de invulling van beleid als ook de aanpassing van financiële parameters.

	2026-1		
Rubriek	Was	Wordt	Verschil
Directe vervoerskosten	21.282.840	21.557.400	274.560
Overheadkosten	3.293.024	3.328.343	35.319
Indirecte vervoerskosten	3.831.369	3.846.425	15.056
Totaal	**28.407.233**	**28.732.168**	**324.935**

Directe vervoerskosten

- De hogere NEA-index van 4,1%. In de begroting 2026-0 was deze 2,5%. Per saldo heeft deze hogere index geleid tot een stijging van de kosten van € 332.000.
- Actualisatie vervoersvraag en ‘addendum light’ (compensatieregeling voor lagere vervoersvraag) leidt per saldo tot een daling van de begrote kosten van circa €444.000
- Generieke opslag van 5% om de toekomstige groei in vervoersvraag op te vangen. Dit bedraagt een toename in de kosten van €386.294.

Overheadkosten

- Toegenomen licentiekosten en Cloud beheer. Dit leidt per saldo tot een stijging van €35.000
- Begrote aanbesteding van 2027 vindt in 2026 plaats. Dit leidt per saldo tot een stijging van €70.000.
- Lagere loonstijging conform cao-afspraken.

- Lagere indexatie overheadkosten (muv lonen).
- Lagere interne doorbelasting.

WMO indirecte vervoerkosten
- De aanpassing van het systeem wegens de wijziging van de afrekensystematiek van zones naar kilometers. Dit leidt per saldo tot een stijging van €7.000.
- Implementatiekosten voor een nieuw roosterprogramma. Dit leidt per saldo tot een stijging van €10.000
- Lidmaatschap VDVN verdubbeld. Dit leidt per saldo tot een stijging van €22.000
- Lagere loonstijging conform cao-afspraken.
- Lagere indexatie indirecte vervoerskosten (muv lonen).
- Lager ORT-percentage. Dit leidt per saldo tot een daling van €39.000 op het resultaat.
- Sterk gestegen communicatiekosten , met name de porto en contributies.

Conclusie
De begrotingswijziging betreft een verhoging van het bedrag van €324.935 naar in totaal €28.732.168.

Aangezien hogere kosten vanwege indexering meerjarig doorwegen brengt de begrotingswijziging structurele consequenties met zich mee.

Begroting 2027
De actuele begroting 2027 en het nieuwe meerjarenperspectief 2028-2030 is gebaseerd op de begrote vervoersbewegingen in 2026 (gebaseerd op realisatie 2025) op gemeenteniveau.

	2027		
Rubriek	Was	Wordt	Verschil
Directe vervoerskosten	21.944.327	22.476.494	532.167
Overheadkosten	3.357.063	3.323.772	-33.291
Indirecte vervoerskosten	3.954.170	3.985.960	31.790
Totaal	**29.255.560**	**29.786.226**	**530.666**

Directe vervoerskosten
- De grootste stijging zit in het flexibel tarief. Verwacht werd dat dit zou dalen als gevolg van stijging van het vervoervolume. Echter is dit niet het geval. Hierdoor zal het flexibel tarief hoger uitkomen en dit is in de begroting aangepast.
- Een klein deel is te wijten aan de hogere NEA-index (2,8%) dan die gehanteerd in het meerjarenperspectief 2027-2029 (2,5%).
- Generieke opslag van 2,5% om de toekomstige groei in vervoersvraag op te vangen.

Overheadkosten
- Lagere loonstijging conform cao-afspraken.
- De kosten voor de aanbesteding vervoer die oorspronkelijk begroot waren in 2027, zijn teruggehaald naar 2026. Dit leidt tot een daling van €70.000 van de begrote overheadkosten in 2027.
- Lagere interne doorbelasting.

WMO indirecte vervoerkosten
- De aanpassing van het systeem wegens de wijziging van de afrekensystematiek van zones naar kilometers. Dit leidt per saldo tot een stijging van €68.000.
- Lagere loonstijging conform cao-afspraken.

- Lager ORT-percentage. Dit leidt per saldo tot een daling van €39.000 op het resultaat.
- Lidmaatschap VDVN verdubbeld. Dit leidt per saldo tot een stijging van €22.000

Conclusie
De begroting 2027 is € 530.666 hoger dan de (vastgestelde) begroting 2026. Waarbij het totaal uitkomt op €29.786.226.

Meerjarenraming 2028-2030
- Het vervoersvolume van de begroting 2027 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt daarbij uitgegaan van een jaarlijkse stijging van het vervoervolume van 1% voor de jaren 2028-2030.
- De vervoerstarieven stijgen met 2,8%.
- Voor indexatie overhead bedraagt de indexatie 2,2% voor 2028, 2029 en 2030. De door Omnibuzz begrote bedragen 2028 tot en met 2030 worden verwerkt in onze meerjarenraming.

Samengevat hebben de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 e.v. voor Kerkrade de volgende financiële consequenties:

	2026	2027	2028	2029	2030
Gr Omnibuzz					
Begroting 2026-0	€ 1.983.438	€ 2.026.600	€ 2.082.600	€ 2.148.600	€ 2.148.600
Begrotingswijziging 2026-1	€ 2.086.726				
Begrotingswijziging 2027-0		€ 2.168.189	€ 2.230.005	€ 2.287.777	€ 2.367.319
Eigen bijdragen	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000
Saldo	**€ 1.856.726**	**€ 1.938.189**	**€ 2.000.005**	**€ 2.057.777**	**€ 2.137.319**
Primaire begroting 2026 gemeente Kerkrade					
Bijdrage aan GR Omnibuzz	€ 1.966.800	€ 2.026.600	€ 2.082.600	€ 2.148.600	€ 2.148.600
Ontvangen eigen bijdragen	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000	€ -230.000
Saldo	**€ 1.736.800**	**€ 1.796.600**	**€ 1.852.600**	**€ 1.918.600**	**€ 1.918.600**
Verschil	**€ -119.926**	**€ -141.589**	**€ -147.405**	**€ -139.177**	**€ -218.719**

Door de eerdergenoemde zaken zijn de verwachte kosten van de gehele GR hoger dan eerder begroot in de begroting 2026-0. Dit is reeds toegelicht en getoond. Bovenstaande tabel geeft de effecten van de kostenstijging weer voor gemeente Kerkrade. Er is een oplopend tekort zichtbaar. De gemeentelijke begroting is niet toereikend om de volledige te maken kosten binnen de GR Omnibuzz te dekken.

Voorstel tot het afgeven positieve zienswijze

Omnibuzz organiseert Wmo-vervoer, Leerlingenvervoer en Uitvoering Jeugdwet vervoer. De totale begroting van Omnibuzz voor 2027, laat een daling zien ten opzichte van het

eerder begrootte bedrag voor 2027. Dat komt voort uit een daling van kosten voor Leerlingenvervoer en voor Uitvoering Jeugdwet vervoer.
Kerkrade maakt alleen gebruik van het Wmo-vervoer van Omnibuzz. En deze kosten zijn gestegen. Hierdoor is de bijdrage van Kerkrade ook gestegen.

Door het Wmo-vervoer kunnen mensen deelnemen in de maatschappij. De maatschappelijke impact van Omnibuzz is aanzienlijk. In 2025 hebben er voor inwoners gemeente Kerkrade 83.800 Wmo-ritten plaatsgevonden. Het aantal klanten per maand is meer dan 2500.

Algemeen
Omnibuzz fungeert als een betrouwbare uitvoeringsorganisatie voor doelgroepenvervoer in Limburg. De organisatie werkt volgens vastgestelde kwaliteitsnormen, legt transparant verantwoording af aan deelnemende gemeenten en borgt daarmee een stabiele, veilige en klantgerichte vervoersdienst.

Gelet hierop kan aan de raad worden voorgesteld een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2027 van de GR Omnibuzz.

Maatschappelijke betrokkenheid

De ontwerpbegroting en de zienswijze van onze gemeente kunnen via de gemeentelijke kanalen door belanghebbenden worden ingezien. Dit is de participatietrede Informeren.

Vervolg

De begroting 2027 is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur behandeld. De aanbiedingsbrief is op 1 april 2026 ontvangen. Vanaf die datum geldt de wettelijke termijn van 12 weken. De jaarrekening en het jaarverslag 2025 worden ter kennisname voorgelegd.

Voordat de begroting wordt vastgesteld, vindt een terugkoppeling plaats. Het Dagelijks Bestuur laat dan schriftelijk en gemotiveerd weten hoe het de zienswijzen beoordeelt en tot welke conclusies dit heeft geleid.

Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerpbegroting 2027 vast op 1 juli. Uiterlijk twee weken na die vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september, wordt de begroting toegestuurd aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

In de jaarrekening zal de GR Omnibuzz verantwoording afleggen over realisatie van de ontwerpbegroting voorgenomen strategische plannen en financiële ontwikkelingen.

Bijlagen

1. Ontwerpbesluit Omnibuzz
2. Nota van Toelichting Omnibuzz
3. Concept-Zienswijzebrief Omnibuzz
4. Dasboard Omnibuzz
5. Omnibuzz, begrotingswijziging 2026

6. Omnibuzz, ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030
7. Omnibuzz, voorlopige jaarrekening en jaarverslag 2025